

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

JANAKKALA 28, RAIMANSUONKALLIOT
Jyri Saukkonen 1998

165 01 0028

PERUSTIEDOT

<i>Kunta:</i>	Janakkala
<i>Entinen kunta:</i>	Vanaja
<i>Nimi:</i>	Raimansuonkalliot
<i>Muinaisjäännöstyyppi:</i>	kulttipaikat?
<i>Tyypin tarkenne:</i>	kuppikivet?
<i>Ajoitus:</i>	rautakautinen?
<i>Rauhoitusluokka:</i>	2
<i>Lukumäärä:</i>	1
<i>Peruskartta:</i>	2131 11 JANAKKALA
<i>Merkitty peruskartalle:</i>	on merkitty 1989 painetulle kartalle ¹
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	p= 6760700, i= 3367820, z= n. 84
<i>Peruskoordinaatit²:</i>	x= 6758 38, y= 2530 47, z= n. 84
<i>Koordinaattiselite:</i>	kuppikiven? koordinaatit
<i>Maastomerkintä:</i>	ei merkintää
<i>Etäisyystieto:</i>	Janakkalan kirkolta 4,8 km pohjoisluoteeseen

OMISTAJATIEDOT

<i>Rekisterikylä:</i>	Rastila
<i>Tila:</i>	Rno 2:52 Soila ³
<i>Kiinteistötunnus:</i>	165 - 424 - 0002 - 0052
<i>Omistaja:</i>	
<i>Osoite:</i>	
<i>Lisätietoja:</i>	

¹ Peruskartan merkintä sijaitsee n. 40 m itään oheisen tarkastuskertomuksen koordinaattien mukaisesta paikasta. Tarkastuskertomuksen (perus)koordinaatit ovat Janakkalan inventointikertomuksesta 1984, jonka mukaan ne ovat myös Kanta-Hämeen muinaisjäännökset -julkaisussa (1988). Kuten inventointikertomuksesta ilmenee, koordinaatit ja peruskarttamerkintä perustuvat inventoinnissa tehtyyn paikan määrittelyyn. Koordinaattien tarkkuuden suhteen voidaan kuitenkin huomioda inventointikertomuksen maininta, että ”metsäisessä maastossa paikan tarkka määrittely on epävarmaa kiintopisteiden puuttuessa”.

² Ohessa ilmoitetut peruskoordinaatit poikkeavat vähän Janakkalan inventointikertomuksen 1984 koordinaateista.

³ Tilusnumero ja tilan nimi muinaisjäännösrekisterin mukaan; tilusnumero on myös 1989 painetulla peruskartalla.

AIEMMAT TIEDOT

- Tutkimukset ja kertomukset:* Anna-Liisa Hirviluoto 1966, tarkastus (ei kertomusta, ks. jäljempänä mainittuja Janakkalan kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset -luetteloa ja Jyri Saukkosen Janakkalan inventointikertomusta 1984).⁴
- Jyri Saukkonen 1984, inventointi (kertomus: Janakkalan inventointikertomus 1984. Esihist. tsto 210/29.10.1986. S. 177-178/kohde JANAKKALA 81).
- Muita arkistolähteitä:* Janakkalan kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset, s. 2 (n:o 6). Kansio ”Kanta-Hämeen seutukaavaliitto, muinaisjäännösluetteloita”. Museovirasto, arkeologian osaston arkisto.
- Löydöt:* —
- Kirjallisuutta:* Kanta-Hämeen muinaisjäännökset. Kanta-Hämeen seutukaavaliitto. Museovirasto. Julkaisu II:161. Hämeenlinna 1988. S. 75 (n:o 81).

TARKASTUS 1998

- Aika:* Jyri Saukkonen 2.5.1998
- Löydöt:* —
- Kartat:* ote peruskartasta 2131 11 JANAKKALA, 1:20 000, Helsinki 1989 (s. 6)
- Kuvat:* valokuvat 1-3 (s. 7-9; kuvat reproja dioista 43521-523)
- Diat:* 43521-523 (dioista reprottu kuvat 1-3)
- Muut liitteet:* dialuettelo (s. 5)

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Paikka sijaitsee laajan Raimansuon itäreunalla, aivan Raimansuonkallioiden lounaispuolella. Kohde on lounaaseen viettävässä kuusikkoisessa ja louhikkoisessa rinteessä. Lähiympäristö on metsää ja suota. Läheisyydestä ei tunneta muita muinaisjäännöksiä tai löytöpaikkoja.

⁴ Janakkalan kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset -luettelossa viitataan tarkastuskertomukseen 1966 ja Janakkalan inventointikertomuksessa Hirviluodon muistiinpanoihin; myös inventointikertomuksen tekstistä päätellen Anna-Liisa Hirviluodon muistiinpanot Raimansuonkallioiden tarkastuksesta ovat olleet käytössäni inventointikertomusta tehdessäni. Oheista tarkastuskertomusta varten etsin kyseisiä muistiinpanoja Anna-Liisa Hirviluodon pahlavilaatikoissa olleesta jäämistöstä Museoviraston arkeologian osaston arkistossa 6. ja 7.2.2003, mutta en kuitenkaan löytänyt Raimansuonkallioita koskevia muistiinpanoja enkä ylipäättään minkäänlaisia muistiinpanoja vuodelta 1966 (yhdessä laatikossa olivat kyllä esim. työpäiväkirjat/kenttätyökirjat ajoilta 10.10.1962 - 20.3.1965 ja 20.7.1967 - 7.1.1970).

Kohteen kuvaus ja sen muinaisjäännösluonne

Kuten aiemmista tiedoista ilmenee, kohde sijaitsee isojen kivien muodostamassa onkalossa, joka on juuri ja juuri sen kokoinen, että ihminen mahtuu tunkeutumaan siihen. Tarkastuksen 1998 perusteella kivistä ja sen oletetuista uhrikuopista voidaan sanoa seuraavaa (vrt. aiempiin tietoihin).

Kuopat ovat kiven kaltevilla yläpinnalla, joka nousee onkalon suuaukon suunnalta katsoen vasemmalle (eli kohti pohjoista). Kiven pinta on n. 40-50 cm onkalon kosteaa maapohjaa ylempanä. Tarkastuksen aikaan onkalon pohjalla oli vähän vettä.

Ainakin pari-kolme suurinta kuoppaa ovat aivan kuppikivien uhrikuoppien näköisiä niin, että ne ”menisivät täydestä” missä tahansa tunnetussa kuppikivessä (ts. tällaisen kiven kuoppien joukossa). Lisäksi kiven pinnalla on sellaisia kuoppia, jotka ovat muodoltaan (ainakin suurinpiirtein) kuin uhrikuoppia, mutta joissa kiven pinta on selvästi karkeampaa kuin kuppikivien uhrikuopissa. Karkeapintaisuus näyttäisi olevan nimenomaan luonnontyötä. Kiven pinnalla, missä kuopat ovat, on laajalti myöskin säännöttömän näköisiä painanteita ja painanteiden ryhmiä, jotka ovat selvästi luontaisia. Näissäkin kiven pinta on karkeampaa kuin kuppikivien uhrikuopissa. Kuoppien yläpuolella oleva onkalon ”kattokivi” on varsin lähellä joitakin kiven reunalla (lähinnä pohjoisreunalla) olevia kuoppia. Näiden kuoppien ja ”kattokiven” väliin jäävä tila on niin ahdas, vain joitakin senttimetrejä, että ihminen ei ole voinut mahtua tekemään kyseisiä kuoppia, joiden täytyy olla siis myös luontaisia.

Onkalossa olevan kiven pinnalla on siis varmasti luontaisia kuoppia/painanteita, ja on mahdollista, että myös ne kuopat, jotka ovat ulkonäöltään aivan kuin kuppikivien uhrikuoppia, ovat myös luontaisia - ulkonäöstään huolimatta. Tarkastuksen perusteella on siis mahdollista, että kaikki kiven kuopat ovat luontaisia; tässä voidaan huomauttaa myös, että kiven sijainti (metsämaastossa, rautakautisen asutusalueen ulkopuolella, isojen kivien muodostamassa onkalossa) poikkeaa muista Kanta-Hämeen kuppikivistä ja -kallioista. Toisaalta ei voida varmasti sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kiven pinnalle olisi tehty myös uhrikuoppia. Tämän vuoksi kohde on oheisessa kertomuksessa päädytty lopulta määrittelemään epävarmaksi kuppikiveksi (luonnonmuodostuman sijaan) ja sen rauhoitusluokkaehdotuksena on 2, kuten jo Anna-Liisa Hirviluoto on tehnyt tarkastuksensa 1966 perusteella, vaikka Janakkalan inventointikertomuksessa 1984 ja tämän mukaisesti Kanta-Hämeen muinaisjäännökset -julkaisussa (1988) kohdetta on pidetty varmana kuppikivenä ja sen rauhoitusluokkana on näissä 1.

Luokitusehdotus

Luokka 2. Kohteen arvon selvittäminen edellyttää tarkempia tutkimuksia.

Tarkastuksen aihe ja toimenpiteet maastossa

Paikalla käytiin hollolalaisen harrastaja-arkeologin Eero Siljanderin (os. Lassilantie 12, 16500 HERRALA) kanssa iltapäivällä 2.5.1998 tutustuttaessa Janakkalan muinaisjäännöksiin. Tarkoituksena oli selvittää kohteen luonnetta kuppikivenä.

Kuopat - tai ainakin ne kuopista, jotka ovat lähimpänä onkalon suuaukkoa - näkyivät paljain silmin, joskin ”vähän hämärästi”. Kuoppia tarkasteltiin myös taskulampun valossa. Tämän vuoksi kuopista voitiin tehdä havaintoja paljon paremmin kuin Janakkalan inventoinnissa 1984, jolloin kohde tarkastettiin syysämärässä 10.9., minkä vuoksi kuoppia ei tällöin pystytty näkemään,

vaan ne laskettiin kiven pinnasta ”käsikopelolla”. Tarkastuksessa tehdyt havainnot kuopista ovat siis paljon parempia kuin inventointihavainnot. Kohteesta kirjoitettiin ylös muistiinpanot ja otettiin dioja.

Helsingissä 27.2.2003

Jyri Saukkonen
FK

LISÄYKSIÄ

Janakkala 28, Raimansuonkalliot
Tarkastus 1998
Jyri Saukkonen

DIALUETTELO

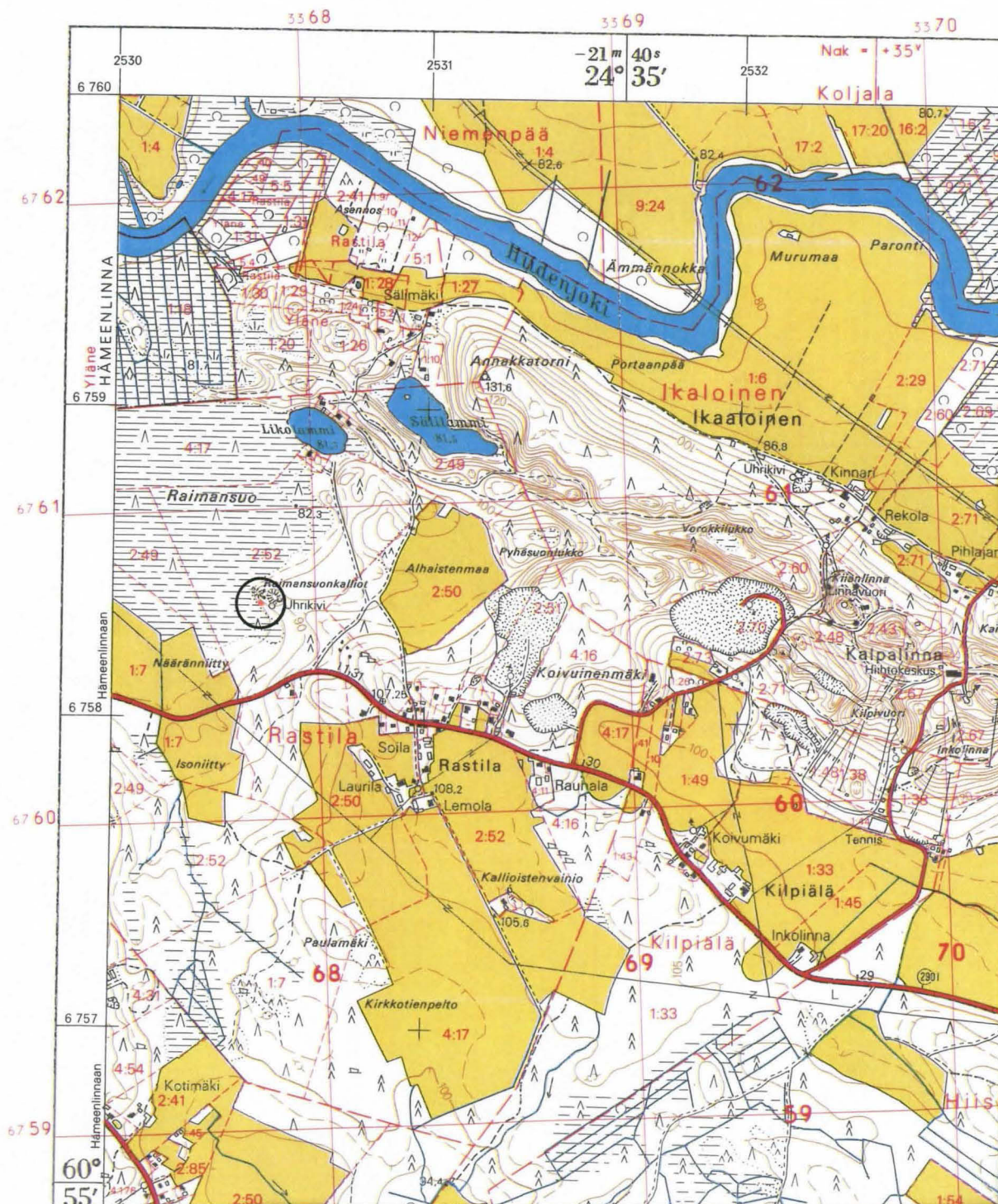
Foto: Jyri Saukkonen

- 43521 Isojen kivien muodostama onkalo, jossa kuppikivi? sijaitsee. Kuppikivi? on vasemmalla oleva kivi, jonka etuosa on näkyvissä. Kuva länsilounaasta. Kertomuksen kuva 1.
- 43522 Kuppikivi? ja sen kuoppia (kuvan keskellä, kiven kaltevalla yläpinnalla). Kuva lounaasta. Kertomuksen kuva 2.
- 43523 Kuppikivi? ja sen kuoppia. Kuva lounaasta. Kertomuksen kuva 3.

Janakkala 28, Raimansuonkalliot
Tarkastus 1998
Jyri Saukkonen

Tarkastetun kohteen sijainti merkitty punaisella ympyrän keskelle

Ote peruskartasta 2131 11 JANAKKALA, 1:20 000, Helsinki 1989

Janakkala 28, Raimansuonkalliot
Tarkastus 1998
Jyri Saukkonen

Repro diasta 43521

Kuva 1. Isojen kivien muodostama onkalo, jossa kuppikivi? sijaitsee. Kuppikivi? on raseimmalla oleva kivi, jonka etuosa on näkyvissä (merkitty ruksilla). Kuva länsilounaasta.

Foto: Jyri Saukkonen

Janakkala 28, Raimansuonkalliot
Tarkastus 1998
Jyri Saukkonen

Repro diasta 43522

Kuva 2. Kuppikivi? ja sen kuoppia (kuvan keskellä, kiven kaltevalla yläpinnalla). Kuva lounaasta.

Foto: Jyri Saukkonen

Janakkala 28, Raimansuonkalliot
Tarkastus 1998
Jyri Saukkonen

Repro diasta 43523

Kuva 3. Kuppi? ja sen kuoppia.
Kuva louhaasta.

Foto: Jyri Saukkonen